18.10.2021

Eduskunnan talousvaliokunta

Eduskunnan talousvaliokunnan pyyntö 12.10.2021 kirjallisesta asiantuntijalausunnosta

**Keskusrikospoliisin lausunto**

**Tausta**

Eduskunnan talousvaliokunta on 12.10.2021 on pyytänyt Keskusrikospoliisilta lausuntoa hallituksen esityksestä HE 151/2021 vp kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi EU:n jäsenvaltioiden rajat ylittävän tietojenvaihdon lisäämisestä rekisterien yhteenliittämisjärjestelmässä EU:n jäsenvaltioiden välillä. Patentti- ja rekisterihallituksen olisi merkittävä osakeyhtiö tai sivuliike kaupparekisteriin viiden arkipäivän kuluessa sähköisen ilmoituksen tekemisestä.

Ehdotetut muutokset koskisivat Patentti- ja rekisterihallituksen toiminnan järjestämistä digitaalisten välineiden ja prosessien käytöstä yhtiöoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä sekä rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä, jälkimmäisen direktiivin osalta siltä osin kuin kyse on tosiasiallisia edunsaajia koskevien rekisterien yhteenliittämisestä, edellytetyllä tavalla.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022.

**Keskusrikospoliisin lausunto**

Keskusrikospoliisi kannattaa esitystä.

Keskusrikospoliisi katsoo, että EU:n jäsenvaltioiden lainsäädäntöä yhdenmukaistamalla voidaan saavuttaa kustannustehokkuutta viranomaisten toiminnassa ja parantaa yhtiöiden toimintaan liittyvien tietojen saatavuutta niitä tarvitseville toimijoille.

Keskusrikospoliisi toteaa, että EUID-tunniste mahdollistaa yhtiöiden luotettavan tunnistamisen rekistereiden välisessä viestinnässä.

Keskusrikospoliisi toteaa, että liiketoimintakiellon ja liiketoimintakieltoon asetettujen henkilöiden toiminnan valvonta on tehokkaampaa, jos kieltoa koskevia tietoja voidaan välittää jäsenvaltioiden välillä sähköisesti. Esityksessä on huomioitu toimivaltaisten viranomaisten tarve saada tietää

kaupparekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän kautta, onko rekisteriin ilmoitettava henkilö merkitty jossain muussa jäsenvaltiossa liiketoimintakieltoon asettamisen kannalta merkitykselliseen rekisteriin.

Esityksen mukaan kaupparekisteri-ilmoitusten tekijät, jotka ovat unionin kansalaisia, voisivat käyttää sähköisen tunnistamisen menetelmiä. Rekisteritietojen luotettavuuden kannalta Keskusrikospoliisi pitää tärkeänä, että rekisteriin ilmoitettavien tietojen antaminen tapahtuu aina vahvaa tunnistautumista käyttäen.

Keskusrikospoliisin päällikkö Robin Lardot

Rikostarkastaja Lauri Pajunoja